

Аб арганізацыі кантролю за самастойнай падрыхтоўкай слухачоў завочных падрыхтоўчых курсаў

В.Р.Дакучыц, БДПУ

З мэтай падрыхтоўкі абітурыентаў да паступлення ў вышэйшыя і сярэднія навучальныя ўстановы на факультэце даўніверсітэцкай падрыхтоўкі БДПУ быў створаны Цэнтр дыстанцыйнай адукацыі і прафесійнай арыентацыі (ЦДАіПА). У структуру Цэнтра ўключаны завочныя падрыхтоўчыя курсы, асноўнай задачай якіх з'яўляецца стварэнне спецыяльных умоў для сельскай моладзі пры атрыманні адукацыйных паслуг.

Тэхналогія дыстанцыйнага навучання ў ЦДАіПА ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі прадугледжвае наступныя этапы:

- установачная сесія, на якой слухачы завочных курсаў атрымліваюць камплекты кантрольных прац і метадычныя рэкамендацыі па іх выкананні;
- дыстанцыйнае навучанне, на працягу якога слухачы выконваюць шэсць кантрольных прац на выбар па кожным прадмеце;
- выніковая сесія, якая арганізуецца ў канцы навучання і на якой праводзіцца разбор тыповых памылак, зробленых пры выкананні кантрольных прац, даюцца кансультацыі па найбольш важных і цяжкіх для самастойнага засваення тэмах.

Безумоўна, адной з умоў, якія забяспечваюць паспяховае навучанне завочнікаў, з'яўляецца наяўнасць адпаведных вучэбна-метадычных дапаможнікаў, якія маглі б кампенсавать недахоп зносін паміж навучэнцам і выкладчыкам. Штогод ў ЦДАіПА ў адпаведнасці з прагамай для паступаючых у ВНУ распрацоўваюцца і выдаюцца вучэбна-метадычныя дапаможнікі па 15 прадметах ўступных экзаменаў, якія змяшчаюць кантрольныя працы. Заданні ў кантрольных працах складаюцца ў адпаведнасці з праграмамі сярэдняй школы і праграмамі для паступаючых у ВНУ. Узровень патрабаванняў максімальна набліжаны да таго, што можа сустрэцца на рэальным выпрабаванні, а часам і перавышае яго. Вучэбна-метадычныя дапаможнікі дазваляюць:

- ажыццявіць праверку тэарэтычных ведаў слухачоў падрыхтоўчых курсаў і ўменне карыстацца імі на практыцы;
- выпрацоўваць навыкі самастойнай працы з вучэбна-метадычнай літаратурай, з мэтай паглыблення ведаў па адпаведных тэмах.

Кожны вучэбна-метадычны дапаможнік уключае метадычныя рэкамендацыі (даведачны матэрыял) і ўласна кантрольныя працы. Кожная кантрольная праца складаецца з дзвюх частак: тэарэтычнай і практычнай. У тэарэтычнай частцы даюцца практычныя рэкамендацыі да выканання кантрольнай працы, прыводзяцца прыклады выканання заданняў.

Для паспяховага выканання кантрольнай працы навучэнцы перш за ўсё павінны засвоіць адпаведны матэрыял па тэме, вызначыць асноўныя паняцці. Акрамя гэтага, ім неабходна ўмець прымяняць веданне паняццяў, сістэматызаваць факты на аснове паняццяў, суадносіць факты і прычына-выніковыя сувязі.

Практычная частка складаецца з тэкставых заданняў адкрытага тыпу, закрытага тыпу і выказвання па зададзенай тэме.

Пры выніковай ацэнцы ведаў улічваюцца наступныя параметры:

- глыбіня разумення праблемы;
- абгрунтаванасць адказаў;
- якасць моўнага выказвання;
- выкарыстанне дадатковай літаратуры;
- афармленне работы.

Пасля атрымання праверанай кантрольнай працы навучэнцам рэкамендуецца:

- азнаёміцца з заўвагамі рэцэнзента;
- прааналізаваць памылкі;
- паўтарыць незасвоены матэрыял;
- замацаваць матэрыял, выканаўшы прыкладныя заданні з падручнікаў.

У заключэнні адзначым, што вопыт практычнай работы са слухачамі завочных курсаў паказвае, што кантрольныя працы з'яўляюцца адным з асноўных сродкаў падрыхтоўкі да самаадукацыйнай дзейнасці, часткай якой з'яўляецца і самастойная вучэбная работа.